

Duurzaam Wonen Leusden

Voor elkaar met elkaar

Inleiding

We leven in een bijzondere tijd en de uitdagingen waar we voor staan zijn groot. In het nieuws horen we over stijgende temperaturen, diersoorten die uitsterven, bouwprojecten die worden stilgelegd, boerenprotesten, woningnood en personeelstekorten in de zorg. De overheid doet hard haar best om het tij te keren, maar kan dit niet alleen. Om de noodzakelijke verandering in gang te zetten roept de overheid haar burgers op te participeren, zelf plannen te ontwikkelen en oplossingen aan te dragen. Ook de gemeente Leusden vraagt haar burgers actief met oplossingen te komen. Dit is bijvoorbeeld duidelijk terug te vinden in de “Duurzaamheidsagenda Leusden 2016-2030.”

Een groep betrokken en enthousiaste burgers heeft gehoor gegeven aan deze oproep. De afgelopen maanden kwamen zij onder de naam “Duurzaam Wonen Leusden” twee keer per maand bijeen om te praten over de vraag hoe zij, samen met de gemeente, lokale organisaties en duurzaamheidsexperts, concrete oplossingen kunnen aandragen voor de nijpende vraagstukken van deze tijd. In deze folder leest u in het kort welke plannen Duurzaam Wonen Leusden wil realiseren.

Kenmerken van de groep

De kerngroep bestaat uit mensen met verschillende achtergrond, die bereid zijn tijd te investeren in het samen met de Gemeente en andere stakeholders realiseren van de gezamenlijke droom of missie. Zo zijn er mensen die verstand hebben van bouwen, gebiedsontwikkeling, organisatieontwikkeling, landbouw, permacultuur, ketensamenwerking, Samensturing en projectleiding (binnen Gemeenten en overheidsinstellingen).

Uitgangspunten

Wij zijn op zoek naar een locatie aan de rand van Leusden of omgeving waar wij onze plannen kunnen realiseren. De belangrijkste uitgangspunten uit het plan zijn:

Natuur inclusief bouwen

Natuur inclusief bouwen heeft als doel de biodiversiteit te behouden en te versterken. Duurzaam Wonen Leusden bouwt natuur-inclusieve woningen met een zo klein mogelijke ecologische voetafdruk. Op deze manier creëren burgers zelf een duurzame en betaalbare oplossing voor het nijpend tekort aan woningen. Om een aantrekkelijke, toekomstbestendige en gezonde leefomgeving voor mens en dier te maken moet de natuur een volwaardige plaats krijgen bij het ontwerpen van gebouwen en tuinen. De balans tussen mens en natuur kan ontstaan door op een natuur-inclusieve manier te bouwen. Te denken valt aan nestplekken voor vogels, groene daken, insectenhôtels, bloem- en kruidenrijke groenstroken, vlinder- en bijendyllen, etc.

Duurzaam Wonen Leusden maakt de wens voor een natuurinclusief bouwen het liefst zo concreet mogelijk. Voor iedere woning wordt een lijst van maatregelen opgesteld die getoetst worden aan een puntensysteem. Elke maatregel heeft een bepaalde puntentoekenning en elk huis heeft minimaal 15 punten nodig om hieraan te voldoen.

De Midi-huizen van Duurzaam Wonen Leusden

Duurzaam Wonen Leusden wil geen tiny huizen, maar midi-huizen. Leven in balans met de natuur vraagt om duurzame huizen die gebouwd worden van natuurlijke materialen die bovendien aan het eind van hun levenscyclus kunnen worden hergebruikt of weer in de natuurlijke kringloop kunnen worden opgenomen. Om die reden kiest Duurzaam Wonen Leusden voor houtbouw.

De Midi-huizen van Duurzaam Wonen Leusden worden gebouwd als schuurwoningen met een bruto vloeroppervlak van maximaal 80m². De materialen die gebruikt worden zijn bio-based en de huizen zijn energieneutraal. De huizen en de tuinen rondom de huisjes gaan plek bieden aan een grote diversiteit aan flora en fauna.

Permacultuur

Een uitgangspunt van de woongemeenschap is het idee van permacultuur. In dit idee zijn mens, aarde en natuur verbonden in één en dezelfde kringloop. Daarom zorgen wij voor de aarde, de mens, en delen we eerlijk in wat er is. Daarbij wordt rekening gehouden met de belangen van alle leden van de groep, de belangen van de gemeenschap als geheel en de belangen van de aarde.

Permacultuur begint bij zorgen en verantwoordelijkheid nemen voor jezelf. Dat bouw je uit naar zorg voor je naasten en de maatschappij waarin je leeft. Als je tuint, kun je voedsel laten groeien voor je eigen huishouden, maar ook delen, van oogst en zaden tot kennis en vaardigheden. Om uit eigen beweging te delen is het besef nodig dat er overvloed is voor iedereen. Om deze overvloed te bereiken, wordt de natuur zorgvuldig gepland: in verschillende zones, met elk een eigen functie, om zo een vitaal ecosysteem te creëren.

Volgens permacultuur is diversiteit niet alleen belangrijk in de tuin, maar ook in groepen mensen. Op de lange termijn bouw je dan een divers en stabiel sociaal systeem, waarin ieder z'n eigen plek kan innemen

Voedselbos

Duurzaam Wonen Leusden wil een voedselbos aanleggen, zodat een plek ontstaat waarin de natuur weer ruimte krijgt. Voedselbossen herstellen het natuurlijk evenwicht, bevorderen de biodiversiteit en brengen de populaties van insecten en vogels, die met uitsterven bedreigd worden, weer op peil. Onderdeel van het bos zijn bijvoorbeeld ook klavervelden, die CO2 binden. Het voedselbos wordt aangelegd op basis van de principes van permacultuur.

Voor elkaar, met elkaar

Zorgen voor elkaar

Duurzaam Wonen Leusden wordt vooral een gemeenschap waarin de leden zorg dragen voor elkaar, voor de ouderen en voor kwetsbare jongeren in de gemeenschap. Mantelzorg in optima forma. Door elkaar met raad en daad bij te staan wordt een veel kleiner beroep gedaan op dure voorzieningen als thuiszorg, ouderenzorg of verpleging. Hiermee biedt Duurzaam Wonen Leusden een praktische oplossing voor de steeds verder stijgende zorgkosten en het chronisch gebrek aan personeel. Het Credo is: "Voor elkaar met elkaar". Zo vormen we een zorgmodel van de toekomst.

Betrokken bij natuur en inwoners van Leusden

Duurzaamheid in verbinding met de natuur en de bewoners van Leusden staat centraal. Duurzaam Wonen Leusden zoekt daarom een locatie aan de dorpsrand van Leusden, de ideale plek voor bewegen en ontmoeten. Er zijn veel mogelijkheden om veilig te wandelen, fietsen en sporten. De wijk heeft een groene uitstraling. Niet de snelheid, haast en automobilititeit, maar het groen, de wandelaar, de fietser en het spelend kind staan centraal. Langs de autoluwe tuinpaden is het fijn leven.

De gemeenschap als ontwikkelcentrum

Al deze activiteiten bieden een scala aan ontwikkelingsmogelijkheden. De ideeën zijn om op het terrein van Duurzaam Wonen Leusden werkervaringsplekken te creëren voor mensen met een afstand tot de arbeidsmarkt. Om intensief samen te werken met opleidings- en onderzoeksinstituten op het gebied van land- en tuinbouw, landschapsarchitectuur, natuurbeheer en duurzaamheid. En een kenniscentrum / educatief centrum te organiseren waar rondleidingen en cursussen worden verzorgd op het gebied van natuurbeheer, circulaire landbouw en natuur inclusieve woningbouw. Dit kenniscentrum kan overigens ook gebruikt worden voor bijvoorbeeld bijeenkomsten, vergaderingen, cursussen, muziek en theateravonden, gemeenschappelijke maaltijden en andere activiteiten waar de burgers van Leusden aan kunnen deelnemen.

Manifest Duurzaam Wonen Leusden

Gezamenlijk doel

In verbondenheid leven, waarbij het wonen, voorzien in eigen levensonderhoud, gezond eten, ontspanning, leren, zorg en aandacht voor elkaar op duurzame wijze met elkaar zijn verweven

Visie

Wij zien een wereld, waarin het mogelijk is om:

- Samen meer te bereiken, dan we kunnen bereiken als individuen. Recyclen, hergebruik van spullen, deeleconomie. Met respect voor elkaars eigenheid en privacy. Diversiteit en jezelf mogen zijn vinden we belangrijk
- Te zorgen voor de natuur, elkaar en de gemeenschap waarin wij leven; opbrengsten en oogsten te delen, zodat er genoeg is voor iedereen
- Je persoonlijke levensmissie te ontdekken en deze tot uitdrukking te brengen.
- Kennis en ervaring te delen
- Iedereen mee te laten doen in de samenleving, door het wonen betaalbaar te houden en kwetsbare groepen een kans te geven

Waarden

- Ecologisch
- Samen Delen
- Duurzaam
- Betaalbaar

Leidende principes

Wij verwezenlijken onze visie door:

- Zelfvoorzienend te zijn (zo veel mogelijk)
- Onze eigen betaalbare huizen te (laten) bouwen, met duurzame materialen en methoden.
- Een gemeenschapsgebouw te exploiteren en te beheren (kenniscentrum, cursus, yoga, meditatie, werkplaats, gastenverblijf, keuken)
- Het realiseren van duurzame processen en projecten.
- Het opbouwen en exploiteren van innovatieve installaties voor de opwekking van duurzame energie in samenwerking met o.a. universiteiten
- Opbouw van een lokale economie in win-win situaties met de omgeving.
- Bijdragen aan het herstel van biodiversiteit m.b.v. voedselvoorziening door permacultuur, moestuin, kleinvee en voedselbos
- Dat wat we ervaren/leren delen met anderen m.b.v. educatie.
- Het water wat we gebruiken multifunctioneel te benutten, waarna het weer schoon terug kan naar de aarde.
- Kinderen kennis te laten maken met een leuke, gezellige, gezonde en natuurlijke omgeving.
- Een veilige plek bieden voor kwetsbare doelgroepen, die onder begeleiding meewerken aan projecten (agrarisch, moestuin, timmerwerkplaats) waardoor zij weer mee kunnen doen in de maatschappij

Doelstelling

Wij drukken onze waarden uit door:

Actief op (onder)zoek te gaan naar win-win situaties in het bereiken/uitdragen van de doelstellingen:

- Te zorgen voor onze aarde, de mens en alles wat om ons heen leeft.
- Te wonen in een gezond, betaalbaar en duurzaam huis in een voedende leefomgeving.
- Leven van gezonde voeding.
- Een leefomgeving te creëren waarin bewoners (en dieren) in elke levensfase deel uitmaken van de gemeenschap.
- Zelfvoorziening te realiseren waar mogelijk (voeding, water, energie en bouwen).
- Ontplooiing van persoonlijke kwaliteiten en talenten.
- De voetafdruk van onze bewoners af te stemmen op wat de aarde dragen kan
- Een vitale lokale economie op te zetten in gezonde relatie tot haar omgeving.